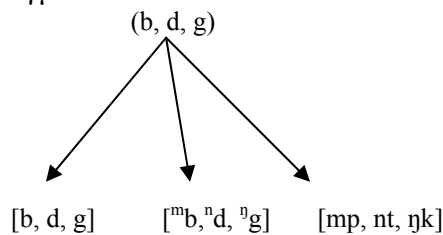

Μελέτες μεταβλητότητας

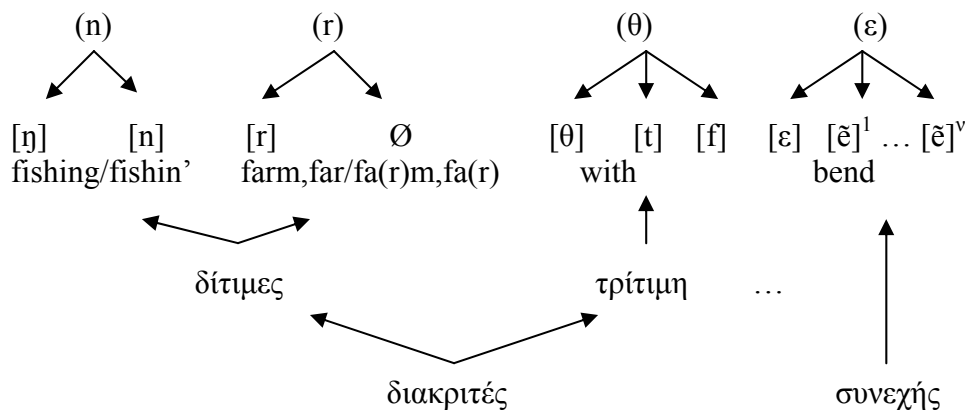
Γλωσσική μεταβλητή είναι μια γλωσσική μονάδα που θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με περισσότερους του ενός τρόπους (= μια γλ. μονάδα με «εναλλασσόμενους» τύπους).
 Οι γλωσσικές μεταβλητές συνδέουν **γλωσσική ποικιλία** (εξαρτημένη μεταβλητή) με **κοινωνική ποικιλία** (στρωμάτωση / ιδεολογία) (ανεξάρτητη μεταβλητή).

Παράδειγμα:

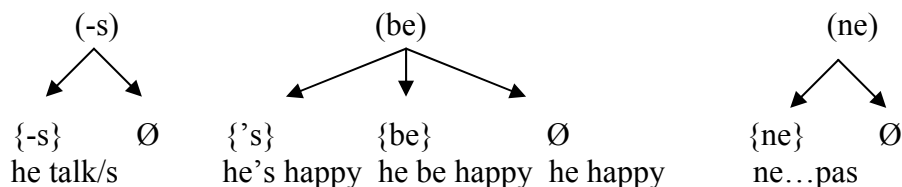
Άλλα παραδείγματα (εναλλασσόμενων τύπων): αγαπάω / ώ, αγαπούνε / άνε, αγαπούσα / αγάπαγα, αγαπιόσαντε / αγαπιούνταν / αγαπιόνταν(ε), κτήμα / χτήμα, κτυπό / χτυπό, οίνος / κρασί, εφτά / επτά [διαφορετικές πραγματώσεις που οφείλονται στην ύπαρξη διμορφίας], γλήγορα / γρήγορα, δανεική / δανεικιά, πατέρες / πατεράδες, έφυγαν / φύγανε, βγέστε / βγείτε, άφησέ τον / άς'τον, του δεκαπενταμελές / του δεκαπενταμελούς [«λάθη»], ...: **(μη εναλλασσόμενων τύπων / ύφους, επιπέδου) τα πήρα στο κρανίο, δίνε του, ελλογιμότατε, ρε ...**

Μερικές γλ. μεταβλητές που έχουν μελετηθεί (κυρίως στα αγγλικά):

(Στην πράξη, κάθε συνεχής μεταβλητή μελετάται ως διακριτή, π.χ. [ē]¹, [ē]², [ē]³.)

Μη φωνολογικές μεταβλητές:

Για τη διτυπία/πολυτυπία στη *Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής)*, βλ. Μιχ. Σετάτου, «Τα γλωσσικά λάθη και η αντιμετώπισή τους» (1991).

Είδη μεταβλητών (ανάλογα με την κοινωνική τους σημασία):

Ενδεικτική μεταβλητή (ενδείκτης, indicator)

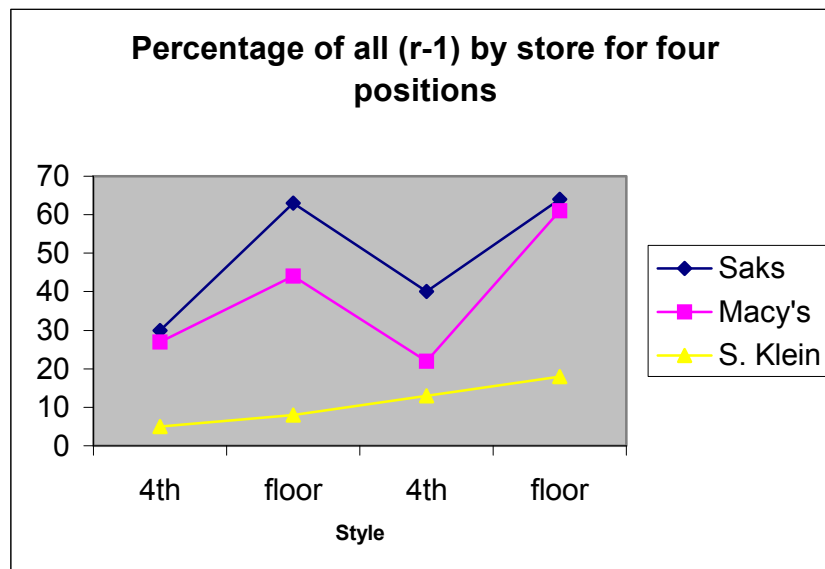
Χαρακτηριστική μεταβλητή (χαρακτηριστής, marker)

Σtereοτυπική μεταβλητή (στερεότυπο, stereotype)

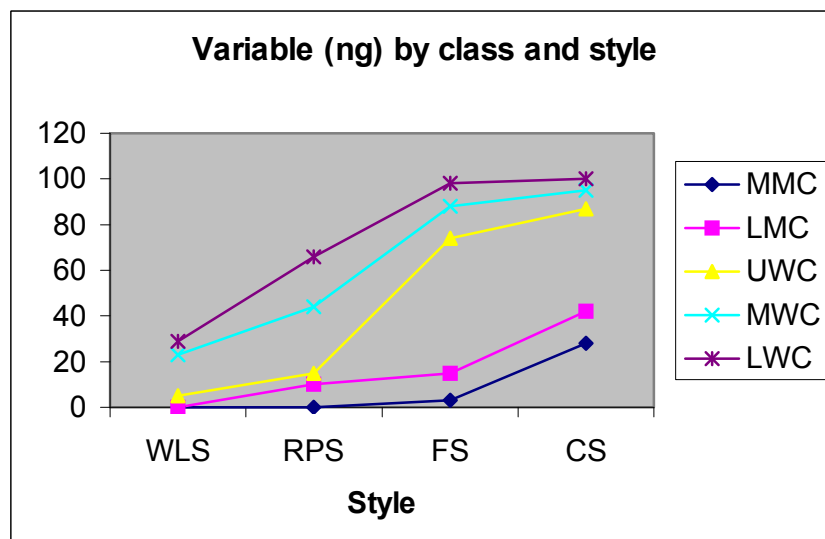
Παρουσίαση μελετών

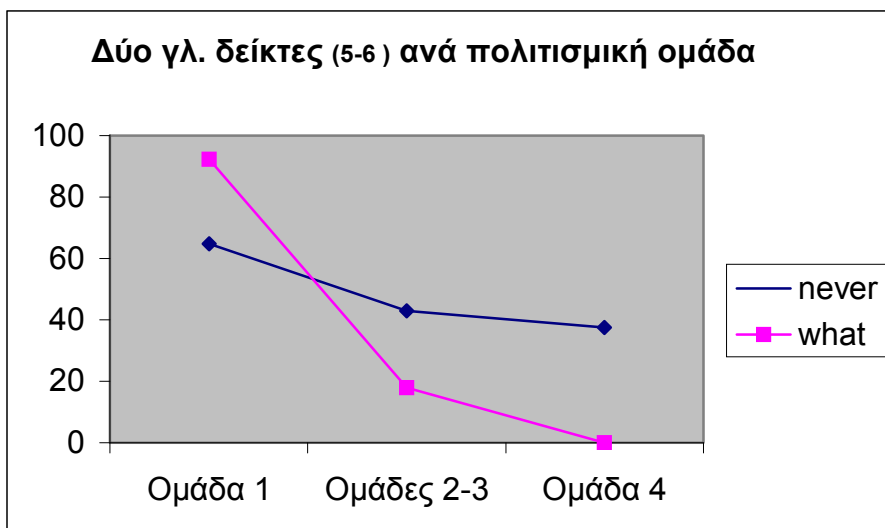
(βλ. Αρχάκης & Κονδύλη, σσ. 65-90· Μοσχονάς, κεφ. 3)

W. Labov, “The Social Stratification of (r) in NY City Department Stores”

P. Trudgill, *The Social Differentiation of English in Norwich*

Η Cheshire μελετά πολλαπλές μεταβλητές στη «γλώσσα των νέων» και τις συσχετίζει με «πολιτισμικά» χαρακτηριστικά:

1. the present tense suffix with non-third-person singular subjects, e.g. *we goes shopping on Saturdays*
2. *has* with non-third-person singular subjects, e.g. *we has a little fire, keeps us warm*
3. *was* with plural subjects (and singular *you*), e.g. *you was outside*
4. multiple negation, e.g. *I'm not going nowhere*
5. negative past tense *never*, used for SE *didn't*, e.g. *I never done it, it was him*
6. *what* used for SE *who, whom, which, and that*, e.g. *there's a knob what you turn, are you the boy what's just come?*
7. auxiliary *do* with third person singular subjects, e.g. *how much do he want for it?*
8. past tense *come*, e.g. *I come down here yesterday*
9. *ain't*, used for negative present tense forms of *be* and *have*, with all subjects, e.g. *I ain't going, I ain't got any*

Άσκηση/Θέμα για εργασία. Μελέτη της «γλώσσας των νέων» με βάση το μοντέλο που εισηγείται η Cheshire. Πώς θα μπορούσατε να προσαρμόσετε το μοντέλο αυτό στα ελληνικά;

A. Αρβανίτη, “Sociolinguistic Patterns of Prenasalisation in Greek”

